

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/1115/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6112223500
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ferdinand Zimmermann
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6112223500.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ferdinanda Zimmermanna a sudkýň JUDr. Danice Kočíckovej a JUDr. Ivce Hanuskovej v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35807598, zast. spoločnosťou Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, IČO: 36864421, proti odporcovi: Slovenská republika, v ktorej mene koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, na odvolanie navrhovateľa zo dňa 06.08. 2014 proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 7C/250/2012-144 zo dňa 30. 06. 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol návrh navrhovateľa zo dňa 26.06.2014 na prerušenie konania do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti navrhovateľa, ktorej predmetom je rozhodnutie o porušení práva navrhovateľa na zákonného sudcu a práva na nestranný súd (výrok I.), zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal od odporcu náhrady škody a nemajetkovej ujmy (výrok II.) a odporcovi nepriznal právo na náhradu trov konania. (výrok III.).

V dôvodoch rozhodnutia súd uviedol: „Navrhovateľ sa svojím návrhom domáhal náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy z titulu nesprávneho úradného postupu v exekučných konaniach Okresného súdu Banská Bystrica.

Súd spojil postupom podľa § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti na spoločné konanie vecí vedené na tunajšom súde pod sp. zn. 7C/250/2012, 7C/252/2012, 7C/257/2012, 7C/261/2012, 7C/266/2012, 7C/277/2012.

Odporca žiadal návrh v plnom rozsahu zamietnuť.

Súd vykonal dokazovanie písomnými vyjadreniami účastníkov, exekučnými spismi tunajšieho súdu 2Er/1812/2011, 4Er/533/2011, 7Er/436/2010, 4Er/611/2011, 6Er/698/2010, 4Er/486/2011, znaleckým posudkom Ekonomickej univerzity v Bratislave Znalecký ústav 1/2014 a zistil tento skutkový stav:

Podľa tvrdenia navrhovateľa tento vykonáva podnikateľskú činnosť v oblasti poskytovania krátkodobých úverov. V zmysle ustanovenia § 38 a nasledujúcich zákona č. 233/1995 Z. z. (Exekučného poriadku) požiadal súdneho exekútora o vykonanie exekúcií pre svoje pohľadávky vzniknuté neplnením záväzkov vyplývajúcich zo zmlúv o úvere.

Z dôvodov nesprávneho úradného postupu požadoval od odporcu náhradu majetkovej škody ako aj nemajetkovej ujmy, ktorý nárok si uplatnil aj písomnou žiadosťou adresovanou odporcovi podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z.

Navrhovateľ podal súdnemu exekútorovi návrhy na vykonanie exekúcie na základe exekučných titulov - rozsudkov Stáleho rozhodcovského súdu. Exekútor následne podal žiadosti o udelenie poverení na vykonanie exekúcií, o ktorých mal exekučný súd rozhodnúť v lehote 15 dní ustanovenej v § 44 ods. 2 EP. Mal za to, že výnimka z 15-dňovej lehoty na udelenie poverenia v citovanom ustanovení platnom od 01. 06. 2010 do 31. 05. 2011 a od 01. 06. 2011 sa v prípade rozhodcovských rozsudkov ako exekučných titulov nemala uplatňovať (lebo nešlo o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/ EP). Zákon č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní neobsahuje slovné spojenie rozhodcovská komisia, ale spojenie rozhodcovský súd. Podľa odbornej literatúry sa vykonateľným rozhodnutím rozhodcovskej komisie, resp. zmierom ňou schváleným, rozumelo rozhodnutie v pracovných sporoch vydané rozhodcovskými komisiami v rozhodcovskom konaní podľa § 207 Zákonníka práce a vyhlášky č. 42/1975 Zb. Exekučným titulom teda nebolo rozhodnutie rozhodcovskej komisie, preto neprichádzala do úvahy ani výnimka uvedená v ust. § 44 ods. 2 EP, že 15-dňová lehota neplatí, ak ide o exekučný titul EP. Podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/ v konaniach v období platnosti ustanovenia § 44 ods. 2 EP od 01. 02. 2002 do 31. 05. 2010 mal súd zákonnú povinnosť rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora o udelení poverenia na vykonanie exekúcie v lehote 15 dní od doručenia tejto žiadosti bez ohľadu na to, či exekučným titulom bolo rozhodnutie všeobecného súdu alebo rozhodcovského súdu alebo napr. notárska zápisnica.

Exekučný súd nerozhodol o žiadostiach o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej lehote, ale zamietol žiadosti o udelenie poverenia, a to po tejto lehote, pričom veci ním prejednávané nevykazovali prvky nadmernej právnej zložitosti, ani si nevyžadovali spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá mala podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu.

Ďalej uviedol, že zamietnutím žiadosti exekútora o udelenie poverenia konal exekučný súd spôsobom odporujúcim zákonu vykonaním procedúry preskúmania bez splnenia zákonných podmienok, keď súd bez ďalších legálnych predpokladov založil svoju právomoc, čím sa dostal do pozície orgánu vykonávajúceho komplexné preskúmanie exekučného titulu metódou, ktorá mu v rámci zverenej právomoci neprináležala a tak porušil základnú zásadu právneho štátu - zásadu legality. Exekučný súd konal tak, že sám rozhodol vo veci uznesením, ktorým odmietol vydať poverenie na vykonanie exekúcie, ale s účinkami pre účastníkov exekučného konania spočívajúcimi v zániku vykonania práva. Táto právomoc by mu prináležala len vtedy, ak by si ju odvodzoval od ustanovenia § 40 a nasledujúcich zákona 244/2002 Z. z. Exekučný súd však nekoná v zmysle § 40 a nasledujúcich citovaného zákona, t. j. nekoná o zrušení tuzemského rozsudku. Ak nedôjde ku včasnému splneniu formálnych a materiálnych podmienok obsiahnutých v ustanovení § 40, zanikne právomoc všeobecného súdu meritórne rozhodovať o veci. Tým, že exekučný súd nelegálnym postupom vykonal opätovné posúdenie práva žalobcu bez splnenia zákonných podmienok, keď stanovil, že exekučný titul - rozsudok rozhodcovského súdu je materiálne nevykonateľný a pri tom nebolo možné zo strany žalobcu iniciovať občianske súdne konanie a požadovať súdnu ochranu práva na zaplatenie istiny s príslušenstvom, nakoľko existovala prekážka veci právoplatne rozhodutej, konal nelegálne.

Z dôvodov uvedeného nesprávneho úradného postupu požadoval od odporcu náhradu majetkovej škody ako aj nemajetkovej ujmy, ktorý nárok si uplatnil aj písomnou žiadosťou v zmysle § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. Odporca na žiadosť nereagoval.

Majetková škoda predstavuje náhradu istiny s príslušenstvom, ktorá viac nemôže byť priznaná právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu v občianskom súdnom konaní zo záväzkového zmluvného vzťahu založeného zmluvou o úvere.

Požadoval aj náhradu nemajetkovej ujmy, keď konštatovanie porušenia práva na súdnu ochranu nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Tento bol následkom nesústreďnej činnosti súdu takej intenzity, ktorá má za následok zmarenie nútenej vymožitelnosti majetkového práva žalobcu. Došlo tým ku zmareniu legitímneho očakávania navrhovateľa, že dôjde zákonným postupom súdu ku vymoženiu jeho pohľadávky. Navrhovateľ, keby bol exekučný súd rozhodol v zákonnej lehote včas, mohol efektívne uskutočniť rad iných krokov smerujúcich ku zvýšeniu úspechu mimosúdneho zabezpečenia vymožitelnosti jeho pohľadávky a jej

príslušenstva, pretože by vedel, že žiadosť o udelenie poverenia bude zamietnutá. Neexistuje zároveň účinný vnútroštátny prostriedok nápravy spôsobilý reštituovať vzniknutú situáciu. Poukázal tiež na pocit frustrácie úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo u členov riadiacich orgánov spoločnosti navrhovateľa ako aj u jej majiteľov. Táto situácia mala vplyv aj na zánik ďalších plánovaných podnikateľských aktivít žalobcu a vytvorených plánov. Tiež spôsobil stratu zisku z realizovaného obchodu. Výšku primeranej náhrady nemajetkovej ujmy požadoval v rozsahu 20 % z uplatňovanej istiny s príslušenstvom.

Navrhovateľ ďalej vzniesol námietku predpojatosti okresného súdu vzhľadom k tomu, že vecne aj miestne príslušným vo veci konať je súd, ktorý svojím konaním vyvolal skutočnosť zakladajúcu práva uplatňované touto žalobou.

Odporca žiadal návrh zamietnuť. Poukázal na zmätočnosť návrhu, v ktorom nie sú uvedené spisové značky príslušných exekučných konaní. Ďalej uviedol, že všeobecný súd v konaní o náhradu škody nie je oprávnený posudzovať prieťahy v konaní súdu. Takúto právomoc má iba predseda súdu alebo Ústavný súd SR. Zo znenia ustanovenia § 15 a § 16 zákona 514/2003 Z. z. vyplýva, že poškodený sa práva na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci môže domáhať na súde až po uplynutí 6 mesiacov odo dňa prijatia žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Návrh na súd však žalobca podal ešte pred uplynutím tejto lehoty, keď v prvej žiadosti o predbežné prerokovanie nároku boli mu doručené dňa 23. 04. 2012. Navrhovateľ neposkytol súčinnosť pri prejednaní jeho návrhu na predbežné prerokovanie nároku, keď nereagoval na výzvu na doplnenie týchto žiadostí. Z týchto dôvodov nárok navrhovateľa odporca nepovažoval za predbežne prerokovaný.

Ku samotnému nároku na náhradu škody uviedol, že predpokladá preukázanie nesprávneho úradného postupu, vzniku škody a príčinnej súvislosti medzi nimi.

a) K nedodržaniu zákonnej 15-dňovej lehoty navrhovateľ uviedol, že prax ukázala, že zákonná lehota na vydanie poverenia je prekážkou preto, aby súdy mohli objektívne posúdiť zákonnosť exekúcie, ak exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok. V zmysle rozsudku Súdneho dvora EÚ Asturcom C-40/08, sa nevylučuje posúdenie zmluvnej podmienky aj v exekučnom konaní. Unáhlené konanie zo strany súdov by mohlo viesť k veľkému počtu nezákonných exekúcií a zbytočnému vzniku trov exekučného konania. Poukázal v tom smere práve na znenie ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku účinného od 01. 06. 2011, podľa ktorého táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a ustanovenie § 41 ods. 2 písm. d), ktorý výslovne odkazuje na výnimku v prípadoch vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských súdov, ktoré znenie je účinné od 01. 06. 2011 novelou zák. č. 102/2011 Z. z. Jednalo sa len o explicitnejšie ujasnenie lítery zákona, keď takto sa správne aplikovalo citované ustanovenie aj na rozhodcovské rozsudky aj pred 01. 06. 2011. Poukázal tiež na judikatúru Ústavného súdu SR (I.ÚS 16/02).

Pokiaľ došlo ku zamietnutiu žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie po 15-dňovej lehote, jedná sa o rozhodnutie, voči ktorému je prípustné odvolanie, nie o nesprávny úradný postup. Poukázal na rozsudok NS SR 4Cdo 24/2004. Uplatnenie si nároku z titulu nezákonného rozhodnutia podľa § 6 ods. 1 zákona 514/2003 Z. z. v danom prípade neprichádza do úvahy.

b) Pokiaľ sa navrhovateľ domáhal svojho nároku z dôvodu vykonania úradného postupu bez splnenia zákonných podmienok, keď súd prekročil svoju rozhodovaciu právomoc u tejto súvislosti uviedol odporca, že v zmysle uznesenia Ústavného súdu SR z 03. 03. 2011 č. IV.ÚS 60/2011 a NS SR 3Cdo/2011, 3MCdo/11/2010, 5Cdo/291/2010, vnútroštátny súd má povinnosť ex offo preskúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, nekalú povahu rozhodcovskej doložky vydanej bez účasti spotrebiteľa a preskúmať rozhodcovské konanie na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy.

Odporca ďalej uviedol, že nemožno aplikovať 15-dňovú lehotu upravenú v ustanovení § 44 ods. 2 Exekučného poriadku na prípady, ak súd exekútora nepoverí a návrh na udelenie poverenia zamietne.

Vzniesol námietku premlčania nároku.

Vo vzťahu ku požadovanej materiálnej škode poprel tvrdenie navrhovateľa, že nie je možné vymôcť pohľadávky od dlžníkov a tiež, že rozhodnutie v podobe zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia spôsobuje nevyožiteľnosť pohľadávky. Navrhovateľ mal možnosť získať iný exekučný titul podaním návrhu na začatie konania, čo nevykonal a svojou nečinnosťou sám prispel k situácii, ktorú v žalobe

namieta. Pokiaľ by aj pohľadávky boli nevyožiteľné, nepreukázal, že sú nevyožiteľné v dôsledku pochybenia okresného súdu.

Kritériá pre výšku nemajetkovej ujmy sú uvedené v ustanovení § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. Navrhovateľ bližšie nekonkretizoval, akým spôsobom došlo konaním súdu ku zániku jeho podnikateľských aktivít a podnikateľských plánov, ani ako táto situácia ovplyvnila jeho ďalšie podnikateľské postupy. Pocity frustrácie, úzkosti, neistoty a nedôvery možno vzťahovať len k fyzickým osobám, nie k právnickým osobám (viď rozhodnutie NS ČR 37Cdo/675/2011). Podľa tvrdenia odporcu navrhovateľ nepreukázal vznik nemajetkovej ujmy, ani dôvod, pre ktorý by sa táto mala poskytnúť v peniazoch. Konania, u ktorých malo dôjsť ku nesprávnemu úradnému postupu, sa týkali výkonu rozhodnutia rozhodcovských rozhodnutí o nárokoch zo spotrebiteľských úverov. Európska komisia v liste adresovanom predstaviteľovi Slovenskej republiky pri Európskej únii poukázala na sťažnosti spotrebiteľov na praktiky navrhovateľa. V takom prípade aj súdna moc musí pozornejšie skúmať podania navrhovateľa, najmä v prípade návrhov na vykonanie exekúcie. Konanie navrhovateľa potom predstavuje konanie v rozpore s dobrými mravmi, keď aj v prípade porušenia práva navrhovateľa už samotné konštatovanie práv musí byť považované za dostačujúce.

Z uvedených dôvodov žiadal návrh zamietnuť.

K tvrdenej existencii prieťahov v konaniach poukázal na ustanovenie § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom od 01. 01. 2013, keď pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prieťahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti, právoplatného rozhodnutia v disciplinárnom konaní, v ktorom bolo rozhodnuté o tom, že sa sudca dopustil previnenia, ktoré má za následok prieťahy v konaní. Navrhovateľ nepreukázal, že by podal v predmetných exekučných konaniach sťažnosti alebo že by existovalo takéto právoplatné rozhodnutie v disciplinárnom konaní alebo rozhodnutie Ústavného súdu, ktoré by konštatovalo porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Z uvedených dôvodov mal odporca za to, že nebol preukázaný nesprávny úradný postup tvrdený navrhovateľom v návrhu.

Súd vytyčil pojednávanie na deň 30. 06. 2014. Predvolanie na tento termín prevzal zástupca navrhovateľa dňa 09. 05. 2014. Dňa 26. 06. 2014 požiadal zástupca navrhovateľa o zrušenie nariadeného pojednávania a prerušenie konania do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu SR o jeho ústavnej sťažnosti o porušení jeho práva na zákonného sudcu v danej veci. K žiadosti pripojil kópiu tejto sťažnosti, v ktorej absentuje dátum, kedy bola spísaná, ako aj doklad, či a kedy bola doručená Ústavnému súdu SR. Návrh na zrušenie nariadeného pojednávania bol odôvodnený prebiehajúcim konaním o jeho sťažnosti na Ústavnom súde SR voči rozhodnutiu Krajského súdu v Banskej Bystrici, ktorým súd rozhodol o námietke zaujatosti sudcov tunajšieho súdu konať vo veciach žalobcu ako navrhovateľa. Pokiaľ ide o uvedené podanie je obdobné s podaním zo dňa 19. 11. 2013 ič. I. 74 a nasl. spisu/.

Podľa obsahu súd potom posudzoval túto žiadosť na „zrušenie pojednávania“ ako návrh na odročenie pojednávania v zmysle § 119 OSP. V zmysle citovaného zákonného ustanovenia pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov, pričom účastník, ktorý navrhuje odročenie pojednávania, musí súdu oznámiť dôvod na odročenie bez zbytočného odkladu po tom, čo sa o ňom dozvedel.

Hoci z pripojenej žiadosti nevyplýva, kedy mal navrhovateľ mať vedomosť o dôvode pre odročenie pojednávania, z iných konaní tunajšieho súdu v obdobných veciach /vrátane tohto/ má súd vedomosť o tom, že túto sťažnosť spísal navrhovateľ dňa 10. 01. 2013, pričom z pripojenej sťažnosti k tomuto konaniu je zjavné, že dátum tejto sťažnosti bol prekrytý a následne tento dokument bol prefotený a doložený do spisu.

Tvrdené konanie Ústavného súdu SR o jeho sťažnosti nepovažoval súd za dôvod pre odročenie pojednávania, keďže ho nepovažoval ani za dôvod pre prerušenie konania v zmysle § 109 OSP. Súd ďalej poukazuje aj na znenie ustanovenia § 119 ods. 2 OSP, podľa ktorého účastník, ktorý navrhuje odročenie pojednávania, musí súdu oznámiť dôvod na odročenie pojednávania bez zbytočného odkladu po tom, čo sa o ňom dozvedel, alebo odkedy sa o ňom mohol dozvedieť, alebo s prihliadnutím na všetky

okolnosti ho mohol predpokladať. Návrh na odročenie musí obsahovať okrem uvedenia dôvodu aj deň, keď sa účastník o dôvode dozvedel, ktorý údaj sa v návrhu nenachádzal. Súd nezistil, že existuje dôležitý dôvod na odročenie pojednávania, bez zbytočného odkladu, preto v súlade s § 119 ods. 4 O. s. p. neinformoval tých, ktorí boli predvolaní na pojednávanie. Súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa na odročenie pojednávania a konal v jeho neprítomnosti v súlade s ustanovením § 101 ods. 2 OSP.

Súd zamietol návrh na prerušenie konania, pričom v plnom rozsahu odkazuje na odôvodnenie rozhodnutia o zamietnutí návrhu na prerušenie konania v tomto konaní zo dňa 19. 12. 2013, ktoré bolo potvrdené rozhodnutím odvolacieho súdu. Navrhovateľ podal obdobný návrh.

Súd ďalej prejednal uplatnený nárok.

Predmetom sporu boli nároky navrhovateľa v zmysle zákona 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci účinného od 01. 07. 2004.

Podľa § 3 ods. 1 písm. d) zodpovedá štát za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Odporca je orgánom konajúcim v mene štátu v zmysle § 4 citovaného zákona ods. 1 písm. a).

Podľa § 9 ods. 1 citovaného zákona, za nesprávny úradný postup sa považuje, okrem iného, porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote.

Podľa § 15 ods. 1 citovaného zákona, nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom.

V danom prípade odporca nenamietal, že takýto návrh na predbežné prerokovanie bol podaný navrhovateľom, pričom nedošlo k uspokojeniu nároku navrhovateľ v zmysle jeho návrhu. Namietal predčasnosť podaného návrhu na súd, keď tento návrh bol doručený súdu pred uplynutím 6-mesačnej lehoty v zmysle § 16 ods. 1 citovaného zákona.

Vzhľadom k tomu, že v čase rozhodovania súdu márne uplynula táto lehota, súd nepovažoval tento argument za dôvod pre zamietnutie návrhu pre predčasnosť.

Ďalej sa súd zaoberal vznesenou námietkou premlčania zo strany odporcu vo vzťahu k uplatneným nárokom.

Podľa § 19 ods. 1 citovaného zákona, právo na náhradu škody sa premlčí za 3 roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode.

V zmysle ods. 3 lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku, najdlhšie počas 6 mesiacov.

V konaní 7C/250/2012 sa týkala žaloba tvrdeného porušenia povinnosti na strane súdu v exekučnom konaní 2Er/1812/2011, exekučné konanie začalo 01. 06. 2011, exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok. Žiadosť o udelenie poverenia exekútorovi bola doručená súdu 15. 08. 2011. 18. 08. 2011 výzva súdu na povinného, aby uviedol účel úveru, 27. 09. 2011 urgencia výzvy a výzva oprávnenému, ďalšie urgencie, 04. 06. 2012 oznámený účel úveru súdu. Rozhodnutím zo dňa 07. 06. 2012 bola žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietnutá. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť.

V konaní 7C/252/2012 sa týkala žaloba tvrdeného porušenia povinnosti na strane súdu v exekučnom konaní 4Er/533/2011, exekučné konanie začalo 03. 03. 2011, exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok. Žiadosť o udelenie poverenia exekútorovi bola doručená súdu 21. 03. 2011. Rozhodnutím zo dňa 22. 03. 2011 bola žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietnutá. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť.

V konaní 7C/257/2012 sa týkala žaloba tvrdeného porušenia povinnosti na strane súdu v exekučnom konaní 7Er/436/2010, exekučné konanie začalo 14. 06. 2010, exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok. Žiadosť o udelenie poverenia exekútorovi bola doručená súdu 16. 07. 2010. Rozhodnutím zo dňa 20. 08. 2010 a 16. 05. 2011 bola žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietnutá. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť.

V konaní 7C/261/2012 sa týkala žaloba tvrdeného porušenia povinnosti na strane súdu v exekučnom konaní 4Er/611/2011, exekučné konanie začalo 10. 03. 2011, exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok. Žiadosť o udelenie poverenia exekútorovi bola doručená súdu 31. 03. 2011. Rozhodnutím zo dňa 06. 04. 2011 bola žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietnutá

V konaní 7C/266/2012 sa týkala žaloba tvrdeného porušenia povinnosti na strane súdu v exekučnom konaní 6Er/698/2010, exekučné konanie začalo 20. 08. 2010, exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok. Žiadosť o udelenie poverenia exekútorovi bola doručená súdu 29. 11. 2010. Rozhodnutím zo dňa 01. 12. 2010 bola žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietnutá. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 28.01.2011.

V konaní 7C/277/2012 sa týkala žaloba tvrdeného porušenia povinnosti na strane súdu v exekučnom konaní 4Er/486/2011, exekučné konanie začalo 22. 02. 2011, exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok. Žiadosť o udelenie poverenia exekútorovi bola doručená súdu 16. 03. 2011. Rozhodnutím zo dňa 22. 03. 2011 bola žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietnutá. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 25. 08. 2011.

Vo vzťahu ku vznesenej námietke premlčania zo strany odporcu 3-ročná premlčacia lehota mohla začať plynúť odo dňa, kedy sa oprávnený dozvedel o rozhodnutí exekučného súdu, ktorým bol návrh na vydanie poverenia exekútorovi zamietnutý. Rozhodnutia v daných exekučnej veciach boli vydané od 20. 08. 2010. Návrh na tunajší súd došiel dňa 27. 09. 2012, t. j. v rámci 3-ročnej lehoty. Námietka premlčania teda nebola vznesená zo strany odporcu dôvodne.

Ďalej sa súd zaoberal dôvodnosťou uplatneného nároku na náhradu škody zo strany navrhovateľa.

Predpokladom úspešného uplatnenia nároku na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom v zmysle špeciálnej právne úpravy zákona 514/2003 Z. z. je preukázanie základných predpokladov vzniku zodpovednosti za vzniknutú škodu a to:

1. porušenie právnej povinnosti spočívajúce v nesprávnom úradnom postupe,
2. preukázanie vzniku škody,
3. preukázanie príčinnej súvislosti medzi porušením právnej povinnosti a vznikom škody.

V danom prípade nie je potrebné preukazovať zavinenie, keďže sa jedná o objektívnu zodpovednosť za škodu.

K prvému predpokladu vzniku zodpovednosti za vzniknutú škodu, t. j. k porušeniu povinnosti spočívajúceho v nesprávnom úradnom postupe, podľa tvrdenia navrhovateľa došlo z dvoch dôvodov:

1. nerozhodnutím o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v lehote 15 dní od doručenia žiadosti, resp. rozhodnutím zamietajúcim žiadosť po uplynutí tejto lehoty a tým nedodržanie zákonnej lehoty uvedenej v ustanovení § 44 ods. 2 exekučného poriadku,
2. vykonaním úradného postupu bez splnenia zákonných podmienok vydaním uznesenia, ktorým bolo odmietnuté vydanie poverenia na vykonanie exekúcie s účinkami spočívajúcimi v zániku vykonania práva, ktorá činnosť by mu náležala len vtedy, ak by konal v pozícii meritórneho súdu odvodzujúceho svoju právomoc od ustanovenia § 40 a nasledujúcich zákona č. 244/2002 Z. z.

Ad 1/

Vyššie uvedené exekučné konania boli začaté v období od 01. 06. 2010 do 30. 05. 2011, okrem konania 7C/250/2012, kedy exekučné konanie začalo 01. 06. 2011.

Predovšetkým je potrebné uviesť, že v daných prípadoch súd nevydal poverenie, ale návrh na vydanie poverenia zamietol.

Lehota 15 dní na vydanie poverenia uvedená v ust. § 44 ods. 2 EP je procesnou lehotou a je uvedená len pre vydanie poverenia. Postup súdu v prípadoch, keď dôjde k záveru, že nie sú splnené zákonné podmienky pre udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, sú systematicky upravené až v nasledujúcej, t.j. tretej vete, kde už zákonodarca žiadnu lehotu na vydanie rozhodnutia súdu neukladá (tretia veta § 44 ods. 2 v znení: „Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne“). Naviac súd rozhodol v uvedenej lehote o zamietnutí v konaniach 7C/252/2012, 7C/261/2012, 7C/266/2012, 7C/277/2012. V 7C/250/2012, kedy exekučné konanie začalo 01. 06. 2011 už nebola pre dané exekučné konanie stanovená lehota 15 dní ani na udelenie poverenia.

Ad 2/

Ustanovenie § 44 Exekučného poriadku prešlo viacerými novelizáciami.

Zákonom č. 144/2010 Z. z. účinným od 01. 06. 2010 bol novelizovaný § 44 ods. 2 Exekučného poriadku tak, že: § 44 ods. 2 druhej vete sa bodka nahrádza čiarkou a pripájajú sa tieto slová: "táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d)."

- v písm. d) zákon v tom čase uvádzal vykonateľné rozhodnutia rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených,

V prílohe k uzneseniu Ústavnoprávneho výboru NR SR č. 820 z 23. 02. 2010, kde sa potreba prijatia predmetnej novely odôvodňuje sa uvádza: „Prax ukázala, že lehota na poverenie exekútora v prípadoch, ak exekučným titulom je notárska zápisnica, alebo rozhodcovský rozsudok bola výraznou prekážkou na to, aby súdy mohli objektívne posúdiť zákonnosť exekúcie, najmä v prípadoch existencie z dôvodov podľa § 45 ods. 1 písm. c) zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. V tomto smere je dôležitý rozsudok Súdneho dvora EÚ (Asturcom C-40/08), ktorý nevyklučuje posúdenie zmluvnej podmienky aj v exekučnom konaní. Súdy nemali časový priestor ani na vyžiadanie napr. spotrebiteľskej zmluvy.“ Z toho jednoznačne vyplýva úmysel zákonodarcu, že sa to novela má vzťahovať aj na rozhodcovské rozsudky. Výnimka z 15- dňovej lehoty sa mala týkať aj rozhodcovských rozsudkov a to napriek tomu, že zákonodarca to súběžne v § 41 písm. d) výslovne neupravil. Pri výklade práva, jeho aplikácii nemožno výlučne vychádzať z jazykového výkladu, je to nedostačujúce a neprimerané. Jazykový výklad predstavuje prvotné priblíženie sa k aplikovanej právnej norme, je východiskom pre objasnenie a ujasnenie si jej zmyslu a účelu (k čomu slúži i množstvo ďalších postupov, akými sú logický a systematický výklad, výklad e ratione legis a pod.). Súd nie je absolútne viazaný doslovným znením zákonného ustanovenia, ale sa od neho smie a musí odchýliť, ak si to zo závažných dôvodov vyžaduje účel zákona, história jeho vzniku, systematická súvislosť alebo niektorý z princípov, ktoré majú svoj základ v ústavne konformnom právnom poriadku ako významovom celku. K používaniu jazykového výkladu sa Ústavný súd vyjadril aj v náleze sp. zn. I. ÚS 243/07 „ako v prípade výkladu právneho predpisu tak v prípade zmluvy rovnako platí, že jazykový výklad predstavuje prvotné priblíženie sa k aplikácii právnej normy. Je východiskom na objasnenie a ujasnenie si jej obsahu, zmyslu a účelu“. Správnosť takéhoto výkladu je potvrdená aj následnou právnou úpravou § 41 ods. 2 písm. d), ktorá bola vykonaná novelou - zákonom č. 102/2011 Z. z. účinným od 01. 06. 2011 v znení: V § 41 ods. 2 písm. d) sa za slovo "rozhodnutí" vkladajú slová "rozhodcovských súdov ". V dôvodovej správe k uvedenej novele je konštatované: „Rozhodcovský rozsudok je exekučným titulom podľa § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku. Správnosť aplikácie dotknutého ustanovenia na rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul osvedčila v ostatnom období svojim autentickým výkladom aj Národná rada Slovenskej republiky - „avšak vzhľadom na skutočnosť, že v praxi možno vysledovať určité pochybnosti, navrhuje sa výslovne upraviť, že exekučným titulom sú aj vykonateľné rozhodnutia rozhodcovských súdov a zmieri nimi schválené.“

Na základe vyššie uvedených skutočností súd nemal za preukázaný nesprávny úradný postup tunajšieho exekučného súdu spočívajúci v rozhodnutí po zákonom stanovenej lehote. Exekučný súd nekonal v neprimerane dlhej dobe. Naopak k vydaniu rozhodnutia o zamietnutí žiadosti súdneho

exekútora na vydanie poverenia pre vykonanie exekúcie došlo v krátkej dobe ihneď po preverení relevantných skutočností, pričom následne došlo ku zastaveniu exekúcie.

Dôvodom pre odmietnutie vydania poverenia v exekučných veciach bola nezákonnosť exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku z dôvodu neprijateľnej rozhodcovskej doložky vyplývajúcej zo spotrebiteľského právneho vzťahu a z dôvodu § 45 zákona č.244/2002 Z. z, že rozhodcovský rozsudok zaväzoval účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom.

Skúmaním rozhodcovskej doložky súdy v exekučnom konaní nepreskúmavali vecnú správnosť rozhodcovského rozsudku, ale len realizovali svoje oprávnenie vyplývajúce zo zákona a to z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, t. j. oprávnenie posúdiť, či tento exekučný titul nie je v rozpore so zákonom. Porovnaj rozhodnutie NS SR 1Cdo/144/2012, rozhodnutie KS v Banskej Bystrici 5CoE/47/13, v ktorom je citovaný nález Ústavného súdu SR č. II.ÚS 545/2010 z 10. 12. 2010, tiež rozhodnutie NS ČR 23Cdo/1201/2009, ako aj rozhodnutie NS SR 5Cdo/212/2012 z 27. 02. 2013. Vo všetkých týchto rozhodnutiach je uvedené, že exekučný súd je oprávnený a povinný skúmať zákonnosť exekučného titulu a to v ktoromkoľvek štádiu už začatého exekučného konania a nielen s vydaním poverenia na vykonanie exekúcie, pričom tak môže urobiť na návrh účastníka konania ako aj bez návrhu (§ 58 ods. 1 Exekučného poriadku). Je v kompetencii exekučného súdu skúmať tak formálnu ako aj materiálnu vykonateľnosť exekučného titulu.

Pod nesprávny úradný postup v zmysle citovaného ustanovenia § 9 ods. 1 zákona 514/2003 Z. z. možno zahrnúť širokú oblasť postupov orgánov mimo vydávania rozhodnutí. Za nesprávny úradný postup možno považovať aj nečinnosť alebo nekonanie orgánu v určitej lehote. V každom konkrétnom prípade však treba skúmať, či je daná nečinnosť ako znak zodpovednostnej skutkovej podstaty so zreteľom na okolnosti prípadu, najmä či konkrétny orgán mal alebo mohol konať. V prípade, že sa činnosť súdu odrazí v rozhodnutí, ako v tomto prípade - zamietnutie žiadosti, nejde už o nesprávny úradný postup, mohlo by ísť len o nezákonné rozhodnutie.

Z uvedených dôvodov mal súd za to, že navrhovateľ nepreukázal existenciu nesprávneho úradného postupu na strane odporcu ako základnej podmienky vzniku zodpovednosti odporcu za škodu v zmysle zákona 514/2003 Z. z.

K tvrdeniu navrhovateľa, že rozhodnutie súdu bolo následkom nesústredenej činnosti takej intenzity, ktorá mala za následok zmarenie nútej vymožitelnosti majetkového práva žalobcu, súd k tomu poznamenáva, že exekučný súd nekonal v neprimerane dlhej dobe. Naopak k vydaniu rozhodnutia o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora na vydanie poverenia pre vykonanie exekúcie došlo v krátkej dobe ihneď po preverení relevantných skutočností, pričom následne došlo ku zastaveniu exekúcie. Danú procesnú situáciu si zapríčinil samotný navrhovateľ, ktorý rozhodcovskú doložku sám sformuloval vo svojich zmluvných podmienkach spôsobom, ktorý spôsobil jej neprijateľnosť.

Nebol potom daný nárok navrhovateľa ani na náhradu škody a nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Naviac súd udáva, že navrhovateľ nepreukázal ani ďalšie predpoklady úspešnosti návrhu, konkrétne vznik škody a príčinnú súvislosť medzi tvrdeným porušením povinnosti a vznikom škody. V plnom rozsahu v tomto smere súd odkazuje na argumenty uvádzané odporcom v jeho písomnom vyjadrení. Súd poukazuje na to, že pri náhrade škody môže byť priznaná škoda, ktorá vznikla v priamej príčinnej súvislosti s namietaným / ak by bolo zistené - zisteným / konkrétnym porušením povinnosti. Z predloženého znaleckého posudku vyplýva, že navrhovateľ v podstate vyčíslil škodu za obdobie rokov 2009 - 2012, ako celkové zvýšené náklady navrhovateľa za obdobie rokov 2009 - 2012 spojené s exekučnými konaniami, čo bolo vydelené počtom prípadov. Podľa znaleckého posudku boli náklady na žaloby, kde nesprávny úradný postup exekučných súdov spočíval v tom, že tieto neskoro rozhodli, resp. nerozhodli o žiadosti o nevydaní poverenia na vykonanie exekúcie /NZP/, neskoro rozhodli, resp. nerozhodli o vydaní poverenia na vykonanie exekúcie /NVP/ v eurách

- mzdové náklady - 4,15
- náklady na tlač - 5,31
- náklady na úpravu informačného systému - 13,86
- náklady na poštovné - 3,01

- náklady na telekomunikačné služby 4,43
Spolu 30,76 Eur.

Znalecký posudok teda nepreukazuje škodu a jej výšku vzniknutú v príčinne súvislosti s konkrétnymi exekučnými konaniami. Súd tiež poukazuje na to, že vo všetkých exekučných konaniach bol oprávnený zastúpený advokátom, v exekučných spisoch sa nenachádzajú žiadne listiny, ktoré by opodstatňovali zvýšené náklady napr. tlač, poštovné, telekomunikačné služby. V znaleckom posudku sú ako príloha „ vzory podaní“ - neadresné, navrhovateľ napriek poučeniu podľa § 120 ods. 1, 4 O. s. p. nepredložil, žiadne tvrdenia a návrhy dôkazov preukazujúcich vznik škodu v príčinnej súvislosti s exekučnými konaniami, ktoré boli predmetom tohto konania.

Súd ešte poznamenáva, že aj keď odporca poukazoval na znenie ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. účinné od 01. 01. 2013 (že navrhovateľ mal preukázať podanie sťažnosti na prietahy, resp. prešetrenie vybavenia sťažnosti, právoplatné rozhodnutie ESLP, či Ústavného súdu SR), toto ustanovenie má hmotnoprávny charakter. Nemá však retroaktívne účinky, preto nemohlo byť aplikované na prejednávané prípady. Navrhovateľ podal návrh na predbežné prerokovanie nárokov na náhradu škody ešte v roku 2012, kedy sa takýto postup nevyžadoval.

O trovách konania bolo rozhodnuté podľa ustanovenia § 142 ods.1 OSP. Úspešná žalovaná si uplatnila náhradu trov konania, ale trovy konania nevyčíslila. Zo spisu jej nevyplývajú žiadne trovy konania. Z týchto dôvodov súd rozhodol v zmysle § 151 ods. 2 OSP.“

Proti rozsudku odvolanie podal navrhovateľ. Vytýkal súdu procesné chyby a žiadal, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zrušil a vec tomuto vrátil na opätovné prejednanie.

Z odvolania navrhovateľa vyplýva, že tento cielene nenapáda skutkové a právne závery súdu prvého stupňa, namieta však procesné pochybenia, ktoré majú spočívať v prvom rade v tom, že súd vec pojednával v neprítomnosti navrhovateľa a jeho právneho zástupcu, že súd neuskutočnil ústne pojednávanie a ďalej vytýka skutočnosti, ktoré sa predmetného rozsudku okresného súdu vôbec netýkajú. Z uvedeného je zrejmé, že ide o formulárovo podané odvolanie bez ozajstnej snahy splniť si svoju povinnosť účastníka v kontradiktórnom spore prispieť k urýchlenému a zákonnému a spravodlivému rozhodnutiu vo veci.

Vyjadrenie podané nebolo.

Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec v rozsahu určenom § 212 ods. 1 OSP bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a rozsudok okresného súdu potvrdil podľa § 219 ods. 1 OSP ako vo výroku vecne správny.

Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a konštatuje správnosť jeho dôvodov (§ 219 ods. 2 OSP).

Z odvolania navrhovateľa vyplýva, že tento nenapáda správnosť konkrétnych záverov okresného súdu a nepredkladá konkrétne argumenty, ktoré by okrem zrozumiteľného odôvodnenia rozsudku okresného súdu vyžadovali ďalší rozbor.

Okresný súd tak isto jasne a zrozumiteľne odôvodnil aj svoj procesný postup. Odvolací súd nepovažuje ani v tomto smere za zmysluplné opakovať jasné, zrozumiteľné a argumentačne správne dôvody okresného súdu.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.